

Wat kan het volgende versje beduiden onder een oude prent, die spelende kinderen voorstelt? Ik bedoel het onderstreepte.

Piet slaat den *kietebal* zoo wis als snel,
Jan rijdt zijn *kiereboe* met vreugd,
Maar Betje kiest het *clavecymbelspel*,
Dies zich vermaakt de jonge jeugd. B.

Antw. — Een *kietebal* is een bal, dien men over en weer elkaar toewerpt. „Kiete” is een verbastering van het Fransche *quite* = gelijk, elkaar niets schuldig. Wie den bal werpt, krijgt hem weer terug. We zijn *quite* = we hebben nu niets meer van elkaar te eischen. 't Woord zit ook in *quittantie* of *kwittantie*, *kwijten*, enz.

Wat *kiereboe* betreft, dit duidt aan een bokkenwagen. Hoe men echter aan den zonderlingen naam komt, weet ik niet, en een hooggeleerde heer, dien ik raadpleegde, zei: oorsprong onbekend. Wel kan *boe* komen van het Fransche *bouc* = bok. Doch het eerste lid is daarmee niet verklaard.

Het *clavecymbaal* eindelijk is de piano, gelijk onze voorouders die hadden. In Van Alphens Kindergedichtjes, die nu bijna anderhalve eeuw heugen, is er ook een „Klaartje bij het clavecymbaal.”

Hoe komt het, dat het woord *Lucifer* bij dichters soms den satan aanduidt, en in het gewone leven heel wat anders. W. W. te R.

Antw. — *Lucifer* beduidt *lichtdrager*, lichtspredende; het is ook de naam van de Morgenster. Nu heet Satan soms in de Schrift de uit den hemel gevallen blinkende *Morgenster*, en dat verklaart, dat Satan soms *Lucifer* heet. 't Is nu zeker ook wel duidelijk, waarom wij de vlamhoutjes zoo noemen. 't Is eigenlijk een zotte naam. Veel beter is het Duitsche *Streichhölzer* (strijkhoutjes), het Engelsche *match* (lont), het Fransche *allumettes*, (aanstekers), het Zweedsche *tändstickor* (aansteekhoutjes).

Hoe moet men toch schrijven: *ampel* of *amper*? En wat beduidt het eigenlijk, want soms schijnt het te beduiden veel en soms weinig. G. K.

Antw. — Men kan evengoed vragen, of het zijn moet *baker* of *baken*. Het zijn twee woorden, die niets met elkaar te maken hebben. *Ampel* is uit het Fransch en beduidt *overvloedig*. *Amper* is Maleisch en beduidt *te nauwernood*. „Na ampele bespreking”; „ik heb amper genoeg.” 't Best is beide woorden niet te gebruiken.

Is, vraagt dezelfde, een *Griet* een vogel of een visch?

Antw. — Het woord *Griet* beduidt velerlei: Een vrouw, een visch, een vogel, een zeil en zand.

Een derde vraag is of het heet *arreslede* of *narreslede*.

Antw. — De oorspronkelijke naam is *narreslede*, wijl paarden, slee en ridders zoo kwistig getooid waren. Het wegvallen van de *n* komt meer voor, in verband met den uitgang van het lidwoord. (ijver, nijver.)

A. J. H.

V A R I A.

Troost.

Wat troost bij 's werelds leed en kruis?
De blijde hoop op 't hemelsch huis.
Wie dat niet als het zijne kent,
Diens vreugd zelfs is vergulde ellend.

A. J. H.

HET VERLORENE.

We gaven onlangs een „Vermakelijke Vragenbus.” Dat echter die bus ook wel eens iets onvermakelijks levert, bleek bijna te gelijk. Op een vraag van een lezeres was het antwoord naar behooren gegeven, 't was reeds gezet en toch raakte het onnaspeurlijk zoek. Ja, uit de „Vermakelijke vragenbus” zelf verdwenen eenige regels.

Hoe dit nu kan behoort tot de „geheime sekreten,” zooals de vadersen zeiden. Wij gaan dus nog eens aan het werk.

Een der thans in gebruik zijnde wandspreuken luidt:

Met een Dalles
Komt men door alles.

Wat beduidt dit? vraagt onze lezeres.

Antw. — *Dalles* is in de zeer platte volkstaal een woord voor *list*, *streek*, *bedrog*. M.i. is het een verbastering van het Latijnsche *dolus*, dat hetzelfde beduidt. De overgang van *o* in *a* vindt men ook in *kantoor* en *captorie*.

Dat Latijnsche woorden de wandeling uit den hoogsten stand naar den laagste maken is niet vreemd. Dat bewijzen *flezelemie* (physionomie) *facie*, *disperaat* (désespéré.) e.a.

De uitgevallen regels betreffen het woord *kool*. Dit staat in verband met *kullen*, d. i. beetnemen, misleiden. „Flauwe kul” is een in zekere kringen bekende uitdrukking voor kletspraat. Nog pas hoorde ik iemand zeggen: „Mijn oogen beginnen mij te kullen,” d. i. te misleiden.

A. J. H.

PENNEKRASSEN.

VI. (TWEDE SERIE.)

Liefdadigheidsloterijen.

Er zou een „Tehuis voor kinderen” worden gesticht, niet hier, maar ergens in het buitenland. Een goede zaak, maar hoe aan het geld te komen? Er was in den laatsten tijd zooveel gevraagd; en er was geweigerd ook. „Als men 't eens probeerde met een loterij.” Aldus werd besloten. Circulaires werden verspreid en het doel werd uiteengezet. Hoeveel loten van een franc zouden worden verkocht, las men niet, maar wel dat andere: „Vele en hooge prijzen!” Prijzen tot een getal van 12617 met een totaalbedrag van 250.000 francs. Hoofdprijzen van 70.000 en 50.000 francs. Een echte loterij dus, toegestaan door de Regeering *met 't oog op 't goede doel*.

Zoo zal het geld wel inkomen! Ieder, zelfs de mensch, die het wat nauwgezet neemt, kan meedoen. Immers de uitnodigingsbrief zegt het: „Hier is een schoone gelegenheid om wél te doen; wie van deze kinderhuisloten koopt, ondersteunt een goede en edele zaak, een werk van humaniteit en naastenliefde, want de winst komt ten goede aan arme en verlaten weeskinderen.” En dan daarbij: „Ieder deelnemer loopt de kans een vermogen te winnen.” Hier kan nu *iedereen meedoen*; wat men anders niet zou doen, overtuigd dat het zonde is, het zal *nu* niet hinderen. Men wordt vriendelijk geholpen om het geweten in slaap te sussen. Men zal straks een bevredigend gevoel hebben, want, — men heeft immers een goede zaak weer een stapje vooruitgeholpen. Hoe aangenaam toch! Aan het spelen in de loterij doen we „anders” niet. Het is verderfelijik en 't moest eigenlijk niet worden toegestaan.